

Aktuální připomínky Komory OZE k návrhu novely zákona o podporovaných zdrojích energie před 1. čtením v PSP ČR

Komora obnovitelných zdrojů energie – 5. 8. 2013

Ministerstvo průmyslu a obchodu předkládá do Poslanecké sněmovny návrh novely zákona o podporovaných zdrojích energie č. 165/2012 Sb. Vláda předkládá zákon převapivě v režimu projednání v prvním čtení dle § 90, odst. 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Upření možnosti projednat zákon ve výborech a přijmout k návrhu pozměňovací návrhy je kuriózní nejen proto, že vláda doposud nedostala důvěru Poslanecké sněmovny, ale také proto, že neexistuje žádný časový tlak, kterým by vláda mohla zdůvodnit zrychlené projednání návrhu. Je zcela dostačující, nabude-li novela zákona účinnosti k 30.11.2013 resp. k 31.12.2013.

Novela zákona je přitom zcela zásadní. Předložený návrh zastavuje provozní podporu výroby elektřiny ze všech typů obnovitelných zdrojů od r. 2014. Stát prostřednictvím tohoto návrhu zcela rezignuje na ochranu životního prostředí v oblasti elektroenergetiky, tím pádem i na snižování externích nákladů konvenční energetiky, které skrytě hradí daňový poplatník z veřejných prostředků. Návrh je špatným signálem pro zahraniční investory v celé škále průmyslových oborů, nikoli pouze investorů do OZE či energetiky, protože chaoticky přináší další změnu v legislativě a popírá veškeré dříve přijaté regulativní nástroje a rezignuje na jejich uplatnění.

Zatímco návrh zákona ukončuje podporu všem typům obnovitelných zdrojů energie, ponechává štedrou podporu tzv. vysokoúčinné kogeneraci (ze 75% na bázi fosilních paliv), spalování komunálního odpadu bez vytřídění biologicky rozložitelné složky a spalování důlního plynu. Není náhodou, že zákon předkládá ministr průmyslu, který profesně pochází z vysoké školy báňské. Bude-li vládní novela zákona schválena, měl by být zákon přejmenován na zákon na podporu spalování fosilních paliv, komunálního odpadu a důlního plynu.

S ohledem na podobu předkládaného návrhu zákona, na jeho zásadní dopad do sektoru obnovitelných zdrojů energie, na ohrožení připravovaných investic i s ohledem na skutečnost, že jde o další podstatnou novelizaci zákona, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů teprve v květnu 2012 a je plně účinný jen několik málo měsíců, nesouhlasíme s tím, aby byl tento návrh zákona projednáván podle § 90 odst. 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, tedy aby Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas s tímto návrhem v prvním čtení. **Požadujeme, aby návrh zákona prošel standardním legislativním procesem, tedy včetně projednání ve výborech a v dalších čteních – zásadní připomínka.**

MPO navrhuje tyto konkrétní změny:

1. zastavení provozní podpory nových OZE od r. 2014,
2. pokračování podpory pro vysokoúčinnou KVET z fosilních paliv,
3. pokračování podpory druhotných zdrojů, zejména odpadu do spaloven,
4. zastavení podpory za decentralizovanou výrobu,
5. pokračování solární daně pro instalace uvedené do provozu v r. 2010,
6. není navrženo zveřejnění majetkové struktury provozovatelů POZE, kteří jsou příjemci podpory,
7. fixace příspěvku na POZE v ceně elektřiny pro koncového spotřebitele.

Vyjádření k jednotlivým bodům:

Ad bod 1. – zastavení provozní podpory nových OZE od r. 2014

S návrhem Komora OZE zásadně nesouhlasí.

MPO navrhuje zastavit provozní podporu všech OZE, které budou uvedeny do provozu od 1.1.2014. Jedná se o naprosto nekoncepční zásah do zákona, který teprve loni vyšel ve sbírce zákonů. Návrh změny zákona jde v podstatě proti vládou schváleným cílům a plánům, které jsou shrnuty níže:

- Nejdříve v roce 2010 vláda přijala Národní akční plán pro OZE (NAP), kde stanovila způsob jakým naplní závazný cíl podílu OZE a zároveň použila tyto cíle jako maximální limity instalovaného výkonu pro jednotlivé OZE.
- V roce 2011 došlo k novele energetického zákona, pro zdroje nad 100 kW (vč. OZE) je zavedena povinnost získání autorizace, které vydává MPO (mj. v souladu s NAP), čímž má rozvoj celého oboru kontrolovat.
- Od počátku roku 2013 je účinný (z převážné části) nový zákon o podporovaných zdrojích energie č. 165/2012 Sb., který mění podmínky, nahrazuje dosavadní zákon o podpoře OZE a zavádí NAP jako regulativ.
- V roce 2012 vláda rovněž schvaluje aktualizovaný NAP, kterým znovu mění podmínky, když snižuje hodnotu pro zdroje, které ještě předchodí limity nevyčerpalý, tj. malé vodní elektrárny (MVE) a větrné elektrárny (VtE)
- A nyní, v roce 2013 přichází ministerstvo s návrhem, který nikoliv pouze mění, ale rovnou ruší podporu pro nové zdroje a v podstatě tím popírá veškeré předchozí kroky, které vláda a poslanecká sněmovna přijala, nebo předložila do schvalovacího procesu.

Vláda nebere ohledy na zmařené investice v připravovaných projektech, když právě u MVE a VtE trvá příprava a realizace projektů mnohdy i 10 let.

Přítom stát má možnost využít přednostně **nejlevnějších OZE, když VtE představují v roce 2013 zátěž 1 hal/kWh v ceně elektřiny pro koncového spotřebitele a MVE 2 hal/kWh** (pro srovnání u FVE se jedná o 32 hal/kWh).

Přímá podpora minimálně právě u elektřiny z MVE a VTE je navíc menší nežli nepřímá podpora (tzv. externí náklady) výroby elektřiny z uhlí a jádra, kterou platíme všichni z veřejných rozpočtů.

Zachování podpory pro malé bioplynové stanice, které zpracovávají téměř výhradně biologicky rozložitelné odpady a exkrementy hospodářských zvířat je žádoucí a důležité k udržení konkurenceschopnosti živočišné výroby, zvýšení zaměstnanosti na venkově a udržení rozvoje venkova. Bioplynové stanice na biologicky rozložitelné odpady mohou napomoci především obcím vyřešit povinnosti separovaného sběru bioodpadů k čemuž jsme se zavázali prostřednictvím směrnice č. 1999/31/ES a zajistí i potřebu recyklovat živiny a organickou hmotu zpět na ornou půdu.

Zastavení podpory pro velké bioplynové stanice na kukuřičnou siláž a jinou cíleně pěstovanou biomasu podporujeme.

Současný stav nehrozí nekontrolovaným nárůstem nákladů (resp. instalovaného výkonu), jak tomu bylo dříve u FVE, zákon společně s NAP fungují jako regulativ (*vyhlášení ERÚ z 31. 5. 2013 o ukončení podpory dle zákona č. 165/2012Sb. u OZE, které přesáhly limity NAP*), tedy automaticky ukončí podporu i ostatním zdrojům, ale neohrozí již dlouho plánované projekty. MPO také, v předstihu, posuzuje limity NAP pro OZE při udělování autorizace na výstavbu výroby elektřiny. Navíc je součástí zákona i nástroj ERÚ pro adekvátní snížení výkupní ceny při poklesu cen technologií.

Komora OZE navrhuje:

MVE – ponechat podporu novým zdrojům právě do limitů stanovených v NAP

VtE – ponechat podporu novým zdrojům právě do limitů stanovených v NAP

BIOP – ponechat podporu novým zdrojům právě do limitů stanovených v NAP, s omezením pouze pro výstavbu bioplynových stanic na odpady z komunální sféry a zemědělství, instalovaný výkon bioplynových stanic omezit na 0,55 MW a stanovit podmínku maximálního využití tepla

BIOM – provozní podporu tepla dle zákona 165/2012 Sb. zachovat pro zdroje uvedené do provozu do 30. 6. 2014

FVE – bez provozní podpory elektřiny dle NAP, zastaveno ERÚ 31.5.2013

GEOT – ponechat podporu novým zdrojům právě do limitů stanovených v NAP, provozní podporu tepla dle zákona 165/2012 Sb. zachovat pro zdroje uvedené do provozu do 30. 6. 2014

Celkové náklady na podporu elektřiny dle návrhu Komory OZE (nové OZE) – odhad:

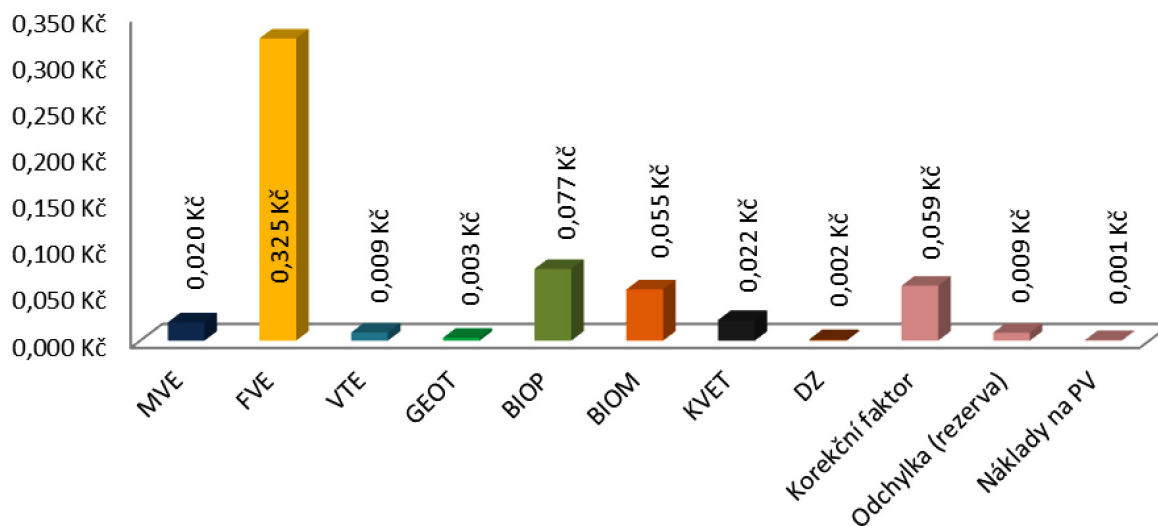
	za rok [Kč/rok]	kumulovaně [Kč]
MVE	370 000 000 Kč	8 100 000 000 Kč
VTE	390 000 000 Kč ¹	6 200 000 000 Kč
BIOP	610 000 000 Kč ¹	10 000 000 000 Kč ³
GEOT	70 000 000 Kč ¹	1 200 000 000 Kč ³
Celkem	1 400 000 000 Kč¹	25 500 000 000 Kč

Tab.č. 1: Odhad celkových nákladů na podporu výroby elektřiny z nových (budoucích) OZE dle návrhu

Metodika výpočtu:

Využitelnost kalkulována dle vyhlášky č. 387/2012 Sb. (VTE – 2100 h/rok, MVE – 4000 h/rok, BIOP – 7300 h/rok, GEOT – 5700 h/rok). Výkupní cena pro zdroje uváděné do provozu meziročně snižována o 2,5% (u MVE 1%). Výkupní cena pro zdroje v provozu navyšována o 2% p.a. Cena silové elektřiny kalkulována na úrovni 44,17 EUR/MWh (Vážený průměr marginálních cen DT-OTE 2012). Kalkulováno s cenou odchylky pro daný druh OZE dle cenového rozhodnutí ERÚ č 4/2012 (VTE – 130 Kč/MWh, MVE – 35 Kč/MWh, BIOP – 35 Kč/MWh, GEOT – 35 Kč/MWh).

Náklady na jednotlivé POZE v ceně 1 kWh spotřeby v 2013 - (dotace státního rozpočtu započtena)

Graf č. 1: náklady na podporu v ceně pro ko dle jednotlivých OZE v roce 2013. Zdroj dat: Vlášda/ERÚ

Ad bod 2. – zachování provozní podpory výroby tepla z OZE

S návrhem Komora OZE souhlasí.

Podpora tepla vyrobeného z OZE vstoupila v platnost k 1. 1. 2013 a jejím cílem bylo vytvořit podmínky pro rozvoj výroby tepla z obnovitelných zdrojů a splnění cíle OZE roku 2020 s výrazně nižšími náklady v porovnání s náklady, které vyžadují projekty na výrobu elektřiny z OZE. Na

základě této podpory se dnes připravuje přestavba řady obecních výtopen či lokálních zdrojů tepla pro školy či malé podniky. Celkové odhadované vícenáklady na podporu výroby tepla z OZE jsou 1é až 14krát nižší než při podpoře výroby elektřiny z biomasy. pouhých cca 200 miliónů korun ročně. VV porovnání s FVE jde o zanedbatelné částky.

Ad bod 3. a 4. – pokračování podpory pro vysokoúčinnou KVET z fosilních paliv, pokračování podpory spalování odpadů

S návrhem Komora OZE nesouhlasí.

Je zarážející, že MPO navrhuje zastavení podpory všem OZE a současně prosazuje pokračování podpory spalování uhlí, které vytváří zátěž nejen vícenáklady na podporu, ale také svými externími náklady. Přitom externí náklady způsobené znečištěním ovzduší emisemi škodlivých látek z aktuálně v ČR provozovaných uhelných elektráren dosahují více než 51 mld. Kč/rok (měrné externí náklady pro stávající zdroje na 1 kWh vyrobené elektřiny – příklady: Ele. Tisová - 3,18 Kč/kWh, Komořany - 2,89 Kč/kWh, Vřesová - 2,72 Kč/kWh), které jsou hrazeny z veřejných prostředků¹. Podle zpráv OSN či např. NASA je dlouhodobě udržitelná hodnota CO₂ v atmosféře 350 ppm. V květnu tohoto roku byla již hodnota v atmosféře 400 ppm.

V návrhu ministerstva jsou tyto externí náklady zcela opomíjeny, tzn. náklady nepřímo související s přípravou, provozem a likvidací uhelných elektráren (rekultivace uhelných pánví, náklady na otevírání uhelných zdrojů/prolomení těžebních limitů, náklady na rekultivaci životního prostředí v důsledku zatěžování ovzduší emisemi, atd.). Tyto náklady nehradí provozovatel dané elektrárny, ale jsou hrazeny převážně z veřejných rozpočtů. Toto znevýhodňuje ostatní zdroje a systém zachovává i nadále skrytou podporu fosilním zdrojům.

Ministerstvo navrhuje pokračování podpory výroby elektřiny z KVET přesto, že je zřejmé, že podpora fosilních paliv nevyplývá ze závazků vůči EU. V EU je běžnou podpora KVET pouze pro malé zdroje s výkonem cca do 1 MW, zejména pro OZE, a dále bývá obvykle nastavena jako motivační nástroj pro rozvoj nových instalací. Délka trvání podpory pro jednotlivé projekty je obvykle omezena na maximálně 5 let. V ČR je přitom ¾ KVET na bázi fosilních paliv vyráběných ve starých zdrojích.

Předložený návrh MPO nepovede ke stabilizaci cen elektřiny, ani nepřispěje k dosažení stanovených cílů vůči EU. V důsledku pokračování dotace spalování fosilních paliv (uhlí a zemního plynu v režimu KVET), důlního plynu a odpadu určeného do spaloven ceny elektřiny porostou. **Náklady na KVET a druhotné zdroje narostou dle ERÚ o 107 % z 0,96 mld. Kč v r. 2012 na 1,82 mld. Kč v r. 2013, což při snížení dotací ze státního rozpočtu představuje zátěž 2,4 hal/kWh v ceně elektřiny pro koncového spotřebitele, tedy srovnatelnou s náklady na podporu všech stávajících MVE a VtE dohromady, resp. s náklady námi navrhovaných nových MVE, VTE a BIOP.**

¹ Zdroj: MELICHAR, Jan; MÁČA, Vojtěch; ŠČASNÝ, Milan (2012) Měrné externí náklady výroby elektrické energie v uhelných parních elektrárnách v České republice. CUEC Working Paper 1/2012. Praha: Centrum pro otázky životního prostředí UK v Praze, 37 stran.

Celkové náklady na podporu KVET + DZ – odhad:

	za rok [Kč/rok]	kumulovaně [Kč]
KVET + DZ	1 800 000 000 Kč	47 400 000 000 Kč

Tab.č. 2: Odhad celkových nákladů na podporu výroby elektřiny při KVET + DZ dle návrhů MPO, při podmínce nenavyšování výše podpory z 2013

Celkové náklady na podporu KVET + DZ dle návrhu Komory OZE – odhad:

	za rok [Kč/rok]	kumulovaně [Kč]
KVET + DZ	420 000 000 Kč	6 720 000 000 Kč⁵

Tab.č. 3: Odhad celkových nákladů na podporu výroby elektřiny při KVET dle návrhu Komory OZE

Komora OZE navrhuje provozní podporu pro KVET z fosilních paliv do 5 MW omezit a zároveň ukončit pro zdroje nad 5 MW. Navrhujeme ukončit provozní podporu pro druhotné zdroje.

Ad bod 5. – zastavení podpory za decentralizovanou výrobu**S návrhem Komora OZE nesouhlasí.**

Ministerstvo navrhuje zastavení podpory pro tzv. decentrální výrobu elektřiny. Jedná se o podporu decentralizovaným zdrojům elektřiny (připojeným do jiné než přenosové soustavy), které vyrábějí elektřinu blízko místa spotřeby a reálně tak snižují náklady provozovatele přenosové soustavy i provozovatele distribučních soustav, jak na rozvoj a údržbu elektrizační soustavy (přenosové soustavy a vyšších napěťových hladin regionálních distribučních soustav), tak na ztráty při přenosu a transformaci elektřiny. Podpora decentrálních zdrojů je věcně logická, protože podporuje moderní směr decentralizované a bezpečné energetiky. Výše podpory pro výrobce na vyrobenou elektřinu je pak spíše symbolická: 1,2 hal/kWh pro výrobce připojeného do napěťové hladiny vvn; resp. 1,4 hal/kWh pro výrobce připojeného do napěťové hladiny vn; 2,8 hal/kWh pro výrobce připojeného do napěťové hladiny nn.

Navrhujeme: podporu decentrální výroby zachovat. Protože využitím elektřiny z decentrálních zdrojů šetří náklady na distribuci elektřiny, požadujeme, aby tuto podporu hradily distribuční společnosti. Nebo spíše, aby bylo stanoveno, jakým způsobem část úspory z distribuce elektřiny z decentrálních zdrojů distributoři převedou na výrobce

Ad bod 6. – je navrženo pokračováním solární daně pro FVE uvedené do provozu v r. 2010

S návrhem Komora OZE souhlasí.

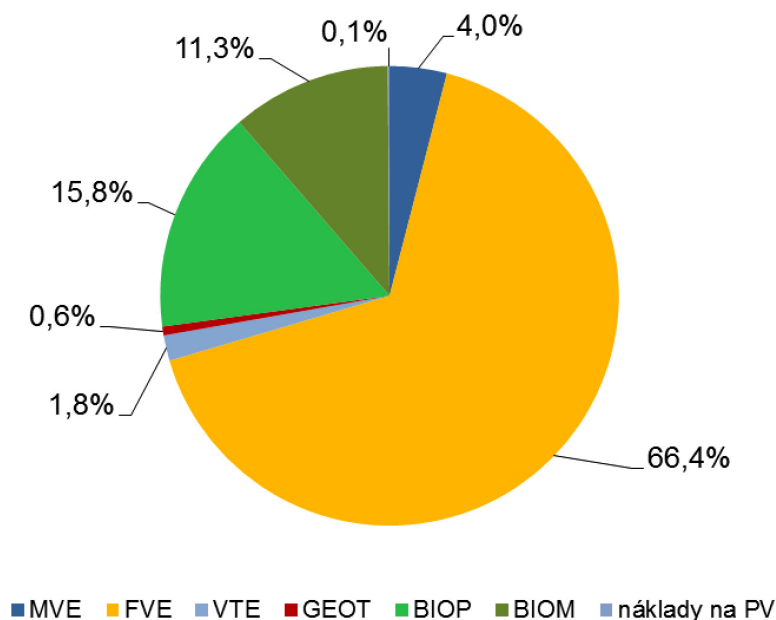
FVE tvoří největší objem vícenákladů, 66,4 % z celkových vícenákladů na OZE v roce 2013. Ze všech FVE je 92 % podíl FVE instalovaných právě v letech 2009 (20,4%) a 2010 (71,7%).

Vícenáklady na OZE v roce 2013²:

Vícenáklady na OZE dle jednotlivých druhů v roce 2013								
	MVE	FVE	VTE	GEOT	BIOP	BIOM	náklady na PV	celkem
[tis.Kč/r]	1 508 934	24 876 308	672 637	230 004	5 909 592	4 214 185	44 300	37 455 960
	4,0%	66,4%	1,8%	0,6%	15,8%	11,3%	0,1%	100,0%
Náklady dle jednotlivých OZE v ceně 1kWh konečné spotřeby (2013)								
[ha./kWh]	2,0	32,5	0,9	0,3	7,7	5,5	0,1	49,0

Tab.č. 4: struktura vícenákladů na podporu dle jednotlivých OZE + náklady dle jednotlivých OZE v ceně elektřiny pro koncového spotřebitele v roce 2013. Zdroj dat: Vláda/ERÚ

Vícenáklady na OZE dle jednotlivých druhů v roce 2013

Graf č. 1: struktura vícenákladů dle jednotlivých OZE v roce 2013. Zdroj dat: Vláda/ERÚ

² Bez KVET, DZ, korekčního faktoru a rezervy

Náprava selhání státu při regulaci fotovoltaických elektráren musí být spravedlivá

Níže uvádíme teoretický výpočet výkupní ceny pro FVE uvedené do provozu v roce 2010 dle parametrů platné vyhlášky č. 475/2005 Sb. ve znění vyhlášky 409/2009 Sb., kterou by stanovil ERÚ, pokud by nebyl omezen ustanovením § 6 odst. 4) zák. č. 180/2005 Sb., které nedovolilo snížit výkupní cenu o více než 5%.

vypočtená VC [Kč/kWh] 9,37 Kč

VC dle CR ERÚ č. 5/2009 [Kč/kWh] 12,15 Kč

Diferenciované sazby odvodu z FVE a předpokládaný výnos by mohly být následovné:

návrh diferenciací sazby odvodu z FVE		
diferenciací dle roku uvedení do provozu a instalovaného výkonu		
rok uvedení do provozu	2009	2010
instalovaný výkon	nad 150 kW	nad 150 kW
sazba odvodu	5,00 %	10,00%

Tab.č. 5: návrh diferenciovaných sazeb odvodu z FVE, tzv. solární daně

Předpokládaný výnos z odvodu z FVE do roku 2029:

	za rok [Kč/rok]	kumulovaně [Kč]
odvod z FVE	2 100 000 000 Kč	33 600 000 000 Kč

Tab.č. 6: výnos z odvodu z FVE dle navrhovaných sazeb

Metodika výpočtu:

Využitelnost kalkulována dle vyhlášky č. 409/2009 Sb. 1000 h/rok. Výkupní cena navyšována o 2% p.a.

Záměr státu korigovat vícenáklady na podporované zdroje je za vzniklé situace správný, ovšem za předpokladu, že budou použity odpovídající nástroje. Domníváme se, že řešení enormních vícenákladů, vzniklých selháním regulace fotovoltaických elektráren, je spravedlivě nastavená výše tzv. solární daně (odvodu), která odpovídajícím způsobem reflektuje prudký pokles cen FVE panelů, na které v letech 2009 a 2010 regulační systém nemohl zareagovat. Z uvedeného je zřejmé, že rozdíl mezi vypočtenou výkupní cenou pro rok 2010 9,37 Kč/kWh (v případě, že by neexistoval 5% maximální limit pro snížení VC) a skutečně nastavenou výkupní cenou 12,15 Kč/kWh, poskytuje dostatečnou rezervu pro pokračování solárního odvodu ve snížené výši 5 % resp. 10 % po dobu životnosti elektráren. Vláda by pak měla jednoznačně garantovat, že do ekonomiky FVE uvedených do provozu v r. 2009 a 2010 již nezasáhne.

Ad bod 7. – není navrženo zveřejnění majetkové struktury provozovatelů POZE, kteří jsou příjemci podpory

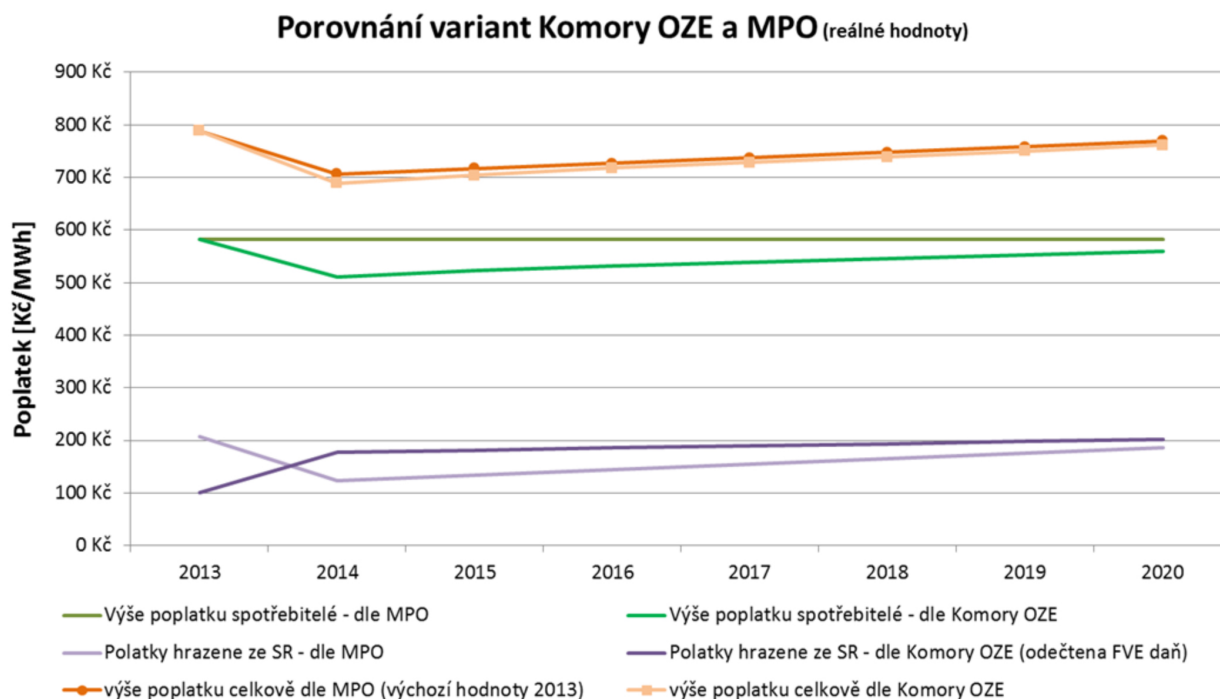
S návrhem Komora OZE nesouhlasí.

V návrhu MPO není navrženo rozkrytí majitelů anonymních provozovatelů POZE, zejména se pak jedná o anonymní provozovatele větších fotovoltaických elektráren. **Navrhujeme doplnění takovéhoho nástroje** ve znění, které se nebude zaměřovat pouze na aktuální anonymní vlastníky, z nichž ti, kteří si nebudou přát odhalení identity, pohodlně převedou vlastnictví anonymních akcií na jinou osobu před nabytím účinnosti zákona.

Ad bod 8. – fixace příspěvku na POZE v ceně elektřiny pro koncového spotřebitele

Komora OZE s návrhem souhlasí, tak jak je navrženo. Návrh zaručuje maximální možnou výši poplatku na současné úrovni 583 Kč/MWh pro všechny spotřebitele, tj. i pro domácnosti. Pokládáme za logické, že stát, který situaci zapříčinil nezvládnutím regulace rozvoje FVE v letech 2009-2010 (oddaloval drobnou novelu zákona, která mohla již minimálně v roce 2010 zásadně zbrzdit či zastavit nekontrolovatelný rozvoj FVE), hledá cestu, jak dopady tohoto pochybení zmírnit a nezahrnovat část vícenákladů právě na podporu výroby elektřiny z FVE do ceny elektřiny.

Navrhujeme ovšem zachování současné výše dotace ze státního rozpočtu 11,7 mld. Kč s ročním navyšováním o 2%, avšak při započtení výnosu námi navrhovaného FVE odvodu předpokládáme v roce 2014 zatížení státního rozpočtu na úrovni 10 mld. Kč. **To by umožnilo snížení poplatku pro spotřebitele v roce 2014 na hodnotu cca 511 Kč/MWh**, nikoli pouze zafixování současné výše 583 Kč/MWh, jak navrhuje MPO.

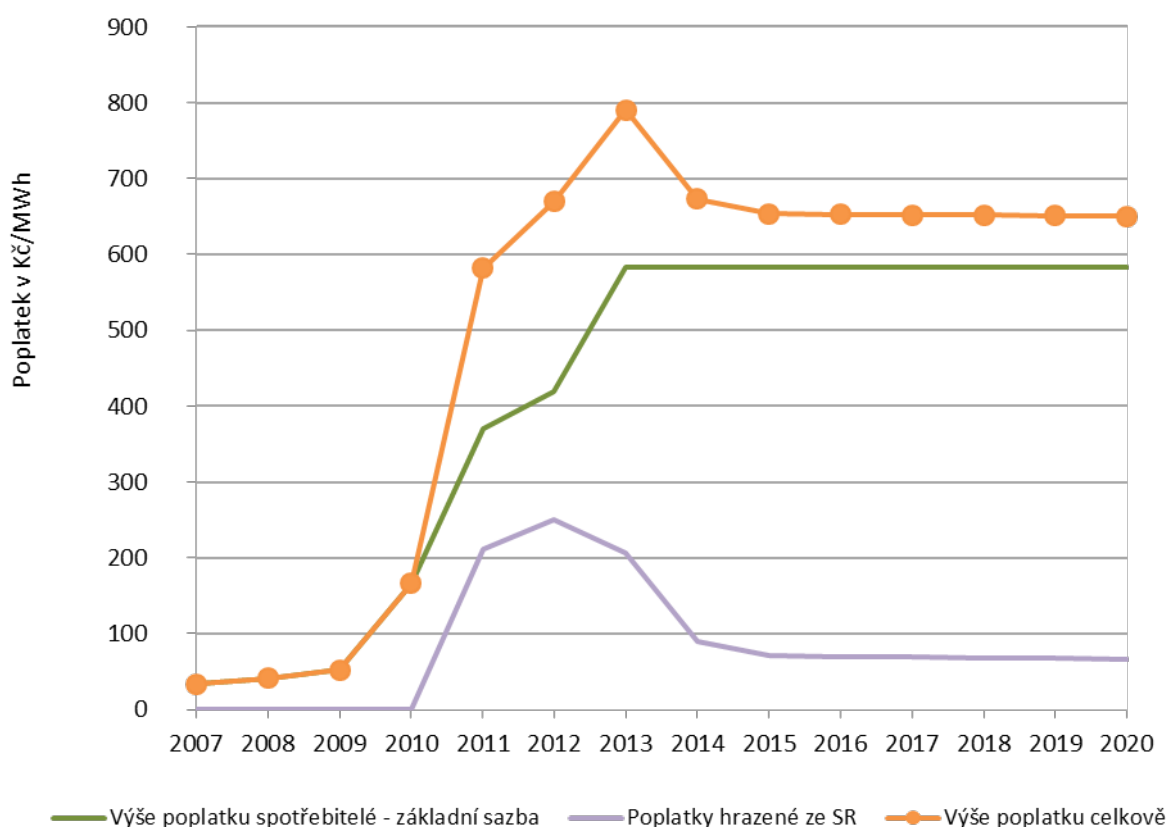

Graf č. 2: Srovnání variant Komory OZE a MPO (zdroj: kalkulace Komory OZE, data ERÚ)

Metodika:

Při výpočtech byla respektována platná právní úprava. Při propočtu nákladů stávajících POZE bylo u FVE, MVE, VTE kalkulováno s 2% indexací výkupních cen. U dotace ze státního rozpočtu kalkulováno s roční indexací dotace o 2% a zároveň u varianty Komory OZE započítáván výnos z pokračující FVE daně. U varianty Komory OZE náklady na KVET kalkulovány ve výši 420 mio Kč/rok. Ve variantě Komory OZE kalkulovány náklady na nově instalované OZE dle NAP v max. výši 1,4 mld. Kč/rok. Počítáno s celkovou spotřebou, do které jsou rozpočítávány náklady na úrovni 56,3 TWh. Při kalkulaci nejsou v objemu dotace ze státního rozpočtu zahrnuty náklady na provozní podporu tepla, kde odhadujeme objem maximálně cca 200 mio Kč/rok.

Máme pochybnosti o důkladnosti zpracování důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., zejména pak nad grafem v části a). Není jasné, zda-li je zohledněno právními normami garantované navyšování nákladů v souvislosti s inflačním navyšováním podpory některým OZE. Resp. není jasně vysvětleno skokové snížení celkových nákladů na POZE v roce 2014 a konstantní výše v dalších letech. Pokud jsou data a predikce znázorněné v grafu odpovídající skutečnosti, mohlo by to jednak potvrzovat snížení objemu nákladů v důsledku „odpadnutí“ korekčního faktoru způsobeného hlavně FVE z let 2010 a 2009 v objemu 4,5 mld. Kč, případně o přemrštěném odhadu nákladů při stanovování příspěvku na rok 2013.

Graf č. 3: zdroj MPO, důvodová zpráva k návrhu zákona kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb. předloženého do meziresortního připomínkového řízení

Závěr: ekonomické porovnání návrhu MPO a varianty předložené Komorou OZE"

Deklarovaným cílem novely zákona o podporovaných zdrojích je dle MPO stabilizace cen elektřiny pro spotřebitele. Jedním z opatření je "zastropování" příspěvků na podporované zdroje (OZE, KVET a druhotné zdroje) pro podnikatele a domácnosti. Rozdíl skutečných vícenákladů a částky přenášené na spotřebitele bude kompenzován ze státního rozpočtu. Toto opatření nerozporujeme.

Varianta MPO navrhuje zastavení provozní podpory pro nové instalace OZE od r. 2014. Výpočtem dokládáme, že tímto sice dojde ke kumulované úspoře 25,5 mld Kč. do r. 2039 ve vícenákladech za OZE. Současně však MPO navrhuje pokračovat ve zvýšené míře v podpoře kombinované výroby elektřiny a tepla KVET (převážně výroby na bázi uhlí) a druhotných zdrojů. Náklady na podporu těchto neekologických zdrojů budou o 60 % vyšší než "ušetřené" náklady na racionální podporu OZE.

Zastropování nákladů pro podniky a občany MPO řeší na úkor státního rozpočtu, bez vysvětlení rezignuje na prodloužení tzv. solární daně pro FVE uvedené do provozu v r. 2009 a 2010. Odpovídající nastavení solárního odvodu na úrovni 5 % resp. 10 % pro větší instalace nad 300 kW by přitom poskytlo kumulovaně výnos 33,6 mld. do r. 2029. V souvislosti s případným pokračováním fotovoltaické daně však považujeme za zcela zásadní, aby vláda jednoznačně deklarovala, že tento zásah do ekonomiky provozu FVE je posledním a že vláda garantuje nastavené podmínky do konce životnosti FVE uvedených do provozu v r. 2009 a 2010.

Z tab. níže je zřejmé, že celková bilance nákladů novely zákona o podporovaných zdrojích dle MPO bude záporná ve výši 47,4 mld Kč. Oproti tomu bilance nákladů varianty Komory OZE je kladná, kalkuluje s přebytkem výnosů ve výši 1,4 mld Kč.

Porovnání návrhu MPO a varianty podle Komory OZE:

	varianta MPO/Vláda	varianta Komory OZE
	[hal./kWh]	[hal./kWh]
částka na podporu KVET(+DZ)	3,2	0,7
částka na podporu nových OZE dle NAP	?	2,5
CELKEM	3,2	3,2

Tab.č. 7: srovnání vládního návrhu a návrhu Komory OZE: náklady na podporu v ceně pro koncové spotřebitele (v roce s maximálními náklady u OZE)

	varianta MPO	varianta Komory OZE
náklady KVET+DZ _(do r. 2039)	-47 400 000 000 Kč	-6 700 000 000 Kč
náklady OZE _(do r. 2039/ MVE do r. 2048)	? Kč	-25 500 000 000 Kč
výnos odvod z FVE _(do r. 2029)	0 Kč	33 600 000 000 Kč
CELKEM	-47 400 000 000 Kč	1 400 000 000 Kč

Tab.č. 8: srovnání nákladů a výnosů návrhů MPO a Komory OZE

Metodika: Vícenáklady KVET+DZ ve variantě MPO kalkulovány do roku 2039 při nenařování objemu z roku 2013. Vícenáklady KVET+DZ ve variantě Komory OZE kalkulovány ve výši 420 mio. Kč/rok do roku 2039 Vícenáklady OZE po dobu 20ti (30ti u MVE) let životnosti/nároku na podporu. Výnos ze solárního odvodu, kalkulován do roku 2029.

Předkládaný návrh MPO je ekonomicky neobhajitelný. Na jednu stranu předpokládá úsporu zastavením i těch nejefektivnějších nových OZE, zatímco bez omezení podporuje zvýšené náklady na podporu fosilních paliv, které navíc čerpají podporu v podobně skrytých nákladů hrazených daňovými poplatníky. Nečekaně nepřináší pokračování solárního odvodu ve spravedlivé výši, navíc je nejasné v jaké výši stát počítá se „sanací“ svého nezvládnutí regulace FVE dotací ze státního rozpočtu na pokrytí nákladů. Stát prostřednictvím tohoto návrhu zcela rezignuje na ochranu životního prostředí v oblasti elektroenergetiky a opět již tradičně přinejmenším nezmiňuje přínosy OZE. Tento návrh v předkládané podobě z uvedených důvodů a připomínek musíme odmítnout.

Použité zkratky:

<i>MPO</i>	- <i>Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR</i>
<i>ERÚ</i>	- <i>Energetický regulační úřad</i>
<i>ZPOZE</i>	- <i>Zákon č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie</i>
<i>NAP</i>	- <i>Národní akční plán pro obnovitelné zdroje energie</i>
<i>OZE</i>	- <i>Obnovitelné zdroje energie</i>
<i>KVET</i>	- <i>Kombinovaná výroba elektřiny a tepla</i>
<i>MVE</i>	- <i>Malá vodní elektrárna</i>
<i>VTE</i>	- <i>Větrná elektrárna</i>
<i>BIOP</i>	- <i>Bioplynová stanice/elektrárna</i>
<i>BIOM</i>	- <i>Biomasa (výroba elektřiny z biomasy)</i>
<i>GEOT</i>	- <i>Geotermální elektrárna</i>
<i>JETE</i>	- <i>Jaderná elektrárna Temelín</i>

Přílohy:

- *Připravovaná provozní podpora jaderné energie*
- *Připomínky Komory obnovitelných zdrojů energie k Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie*

Příloha: Přípravovaná provozní podpora jaderné energie

MPO připravuje provozní podporu výroby elektřiny z jádra

Komora OZE s podporou výroby elektřiny z jádra nesouhlasí

V současném návrhu předloženém ministerstvem do meziresortního připomínkového řízení není obsažen návrh na provozní podporu jádra, avšak obrovský objem tohoto stále chystaného opatření zcela úzce souvisí i s předkládanou tzv. malou novelou zákona o POZE.

Ekonomika jaderných elektráren se v posledních cca dvou letech dramaticky zhoršila. Zatímco v červenci 2011 tvrdil finanční ředitel ČEZu Martin Novák, že do doby zahájení výstavby nových reaktorů bude ČEZ vydělávat tolik, že nebude potřebovat půjčku a ČEZ bude generovat tolik hotovosti mezi zahájením výstavby v r. 2015-16 a jejím dokončením v r. 2020, že tyto prostředky budou stačit. O rok a půl později, v únoru 2013 již požaduje ČEZ záruky cen elektřiny od státu, jinak smlouvu na rozšíření elektrárny nepodepíše. „Je v podstatě nemožné postavit jadernou elektrárnu pouze s odkazem na tržní ceny,“ uvedl pro MfD ředitel strategie ČEZu Pavel Cyrani.

Ministerstvo navrhuje po vzoru Velké Británie systém „contract for difference“, který je de facto totožný se systémem podpory pro OZE tak, jak jej vymezuje platný zákon. V připravované podobě se ovšem jedná de facto o bílý šek pro podepsaný Parlamentem v němž to nejzásadnější – cenu – stanoví až následně MPO resp. vláda. Contract for difference má garantovat vyšší výnosu pro elektřinu z jaderných elektráren. Firma EDF, která má nové jaderné reaktory o instalovaném výkonu 3,2 GW v Hinkley Point v Somersetu postavit a provozovat požaduje garanci minimální ceny 118 €/MWh. Britská vláda se snaží při současném vyjednávání podmínek výstavby nových jaderných reaktorů fixní výkupní cenu "stlačit" na úroveň 76 až 82 €/MWh. Garance ceny vládou má být poskytnuta na dobu životnosti jaderné elektrárny, tj. 40 let. Je třeba počítat s tím, že bude-li návrh tzv. "kompenzačních plateb" schválen (*pozn. velmi podobný režim, jako zelený bonus pro OZE*), bude podobně jako ve Velké Británii podroben zkoumání Evropské komise, zda případná garance ceny poskytnutá vládou ve více než dvojnásobné výši tržní ceny elektřiny, není nepovolenou podporou.

Návrh neřeší a opomíjí náklady na externalitu, tzn. náklady nepřímo související s přípravou, provozem a likvidací jaderné elektrárny (nutnost budování nových distribučních sítí, náklady na zvýšené bezpečnostní opatření, nedostatečná výše pojištění pro krytí nákladů v případě havárie, náklady na budování a provoz skladů jaderného odpadu, náklady na těžbu a rekultivaci uranových dolů, náklady na obohacování uranu a nákup jaderného paliva v zahraničí, náklady na likvidaci a rekultivaci jaderné elektrárny po skončení životnosti, atd ...). Tyto náklady zdaleka nepokryjí odvody na tzv. jaderný účet, tedy jejich zásadní část nehradí provozovatel dané elektrárny, ale jsou hrazeny převážně z veřejných rozpočtů. Toto znevýhodňuje ostatní zdroje a systém zachovává i nadále skrytou podporu JE.

Státní podpora jakéhokoliv zdroje energie má opodstatnění tehdy, pokud jeho výstavba přináší výrazné pozitivní vedlejší efekty, například snížení zátěže životního prostředí, zvýšení energetické bezpečnosti, diverzifikaci energetického mixu či podporu nových a perspektivních technologií. Tyto předpoklady podpora výstavby nových jaderných reaktorů v České republice nespĺňuje. Dostavba Temelína v první řadě povede ke zvýšení závislosti české elektroenergetiky na tomto energetickém zdroji. V současné době pokrývá jaderná energie přibližně 40 % spotřeby energie v ČR, po dostavbě Temelína by došlo ke zvýšení jejího podílu na cca 60 % (v Británii se tento podíl pohybuje na mnohem nižších úrovních, pro výstavbu nových reaktorů je tam proto

spíše prostor), přičemž přibližně 40 % by bylo dodáváno ze samotného Temelína. Případný výpadek tohoto jediného zdroje by měl drastický dopad na energetickou soběstačnost ČR. Vezmeme-li dále v úvahu, že se jedná o zdroj obtížně říditelný a regulovatelný a závislý na dovozu paliva ze zahraničí, lze jen stěží hovořit o posilování energetické bezpečnosti. Sporné jsou i ostatní přínosy, například otázka ekologičnosti jaderných zdrojů je považována za extrémně kontroverzní a po stránce ekonomické se ze všeho nejvíce jedná o zdroj dodatečných rizik (neznámé náklady na likvidaci jaderného materiálu, rizika mimořádných nepojistitelných událostí velkého rozsahu).

Domníváme se, že neexistuje žádný takový vedlejší přínos, který by zavadal důvod k zavedení enormně nákladné podpory výroby elektřiny z jádra.

Celkové vícenáklady na podporu jádra (dostavba JETE) – odhad:

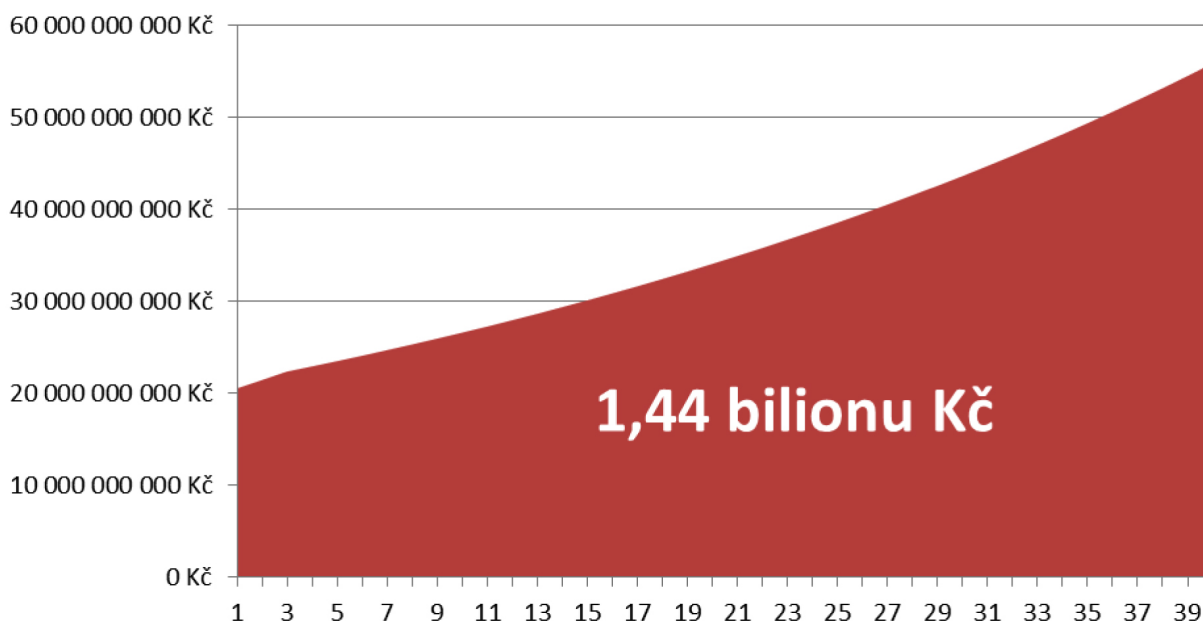
	za rok [Kč/rok]	kumulovaně [Kč]
jádro (dostavba JETE)	35 900 000 000 Kč	1 436 500 000 000 Kč

Tab.č. 8: Odhad celkových vícenákladů na podporu výroby elektřiny z jádra po dobu 40ti let podpory

Metodika výpočtu:

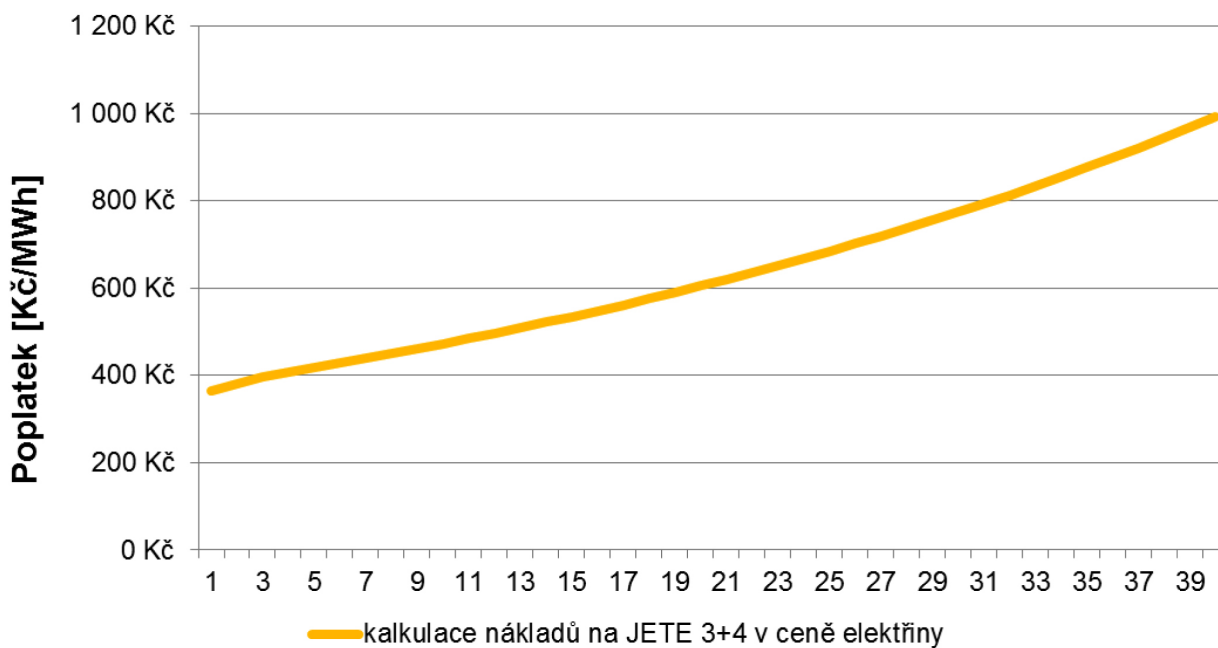
Použitá výkupní cena (garantovaná cena) – 93 EUR/MWh, navyšována o 2,5% p.a. Cena silové elektřiny kalkulována na úrovni 40,25 EUR/MWh (F PXE CZ BL CAL-14 (12.3.2013)), navyšována o 2,5% p.a. Předpokládaná výroba JETE 3+4 – 15 000 000 MWh/rok.

vývoj vícenákladů - JETE3+4 po dobu 40ti let

Graf č. 4: předpoklad vývoje nákladů na provozní podporu výroby elektřiny z JETE 3+4

Náklady JETE 3,4 v ceně elektřiny pro spotřebitele po dobu 40ti let

Graf č. 5: Teoretický výpočet poplatku na podporu výroby elektřiny z jádra v JETE 3+4 v ceně elektřiny pro spotřebitele po dobu 40ti let dle MPO připravovaného systému (výpočet poplatku na podporu JETE 3+4: v 1. roce provozu = 365 Kč/MWh, ve 40. roce provozu = 992 Kč/MWh). Počítáno s celkovou spotřebou, do které jsou rozpočítány náklady na úrovni 56,3 TWh.